

Čas přípravy
90 minut

Čas realizace
65 minut

Prostor
venku

Roční období
podzim, jaro

Počet účastníků
minimálně 4

Věková kategorie
čte/píše

MEDVĚD – DBÁM NA SVOU BEZPEČNOST

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: k učení, ke komunikaci, sociální a personální, občanská, pracovní.

Konkrétní cíl:

Praktické upevňování zásad správného chování v přírodě s důrazem na dodržování a zažití pravidel vlastní bezpečnosti při pohybu v přírodě, rozvíjení kladného citového vztahu dětí k přírodě.

Motivace:

Děti chodící do přírody a zvládající pravidla slušného chování v přírodě si musejí také uvědomit, že je potřeba dbát v tomto prostředí i na vlastní bezpečnost. Proto je musíme na tento fakt upozornit.

Legenda:

„Vzpomínáte si, děti,“ říká medvěd Medula, „jak jsme si vybarvovali obrázky Honzíka v lese? Vzpomínáte si, co v lese dělal? Bylo to správné? ... My jdeme dnes také do lesa a já už se moc těším, až mu ukážeme, že my jsme jiní!“

Potřeby:

Nastříhaný krepový papír, provázky, zašpičatělé klacíky a sekera na přibodávání „stop“ do země;

kartičky s vystřiženými a nalepenými obrázky z časopisů, překopírované z knih, případně nakreslené – liška, dále např. skála, rybník, muchomůrka, klíště, rulík...

Pevné nitě, provázky, různé přírodniny, zahradnické nůžky.

K tomuto metodickému listu není žádný pracovní list.

Provedení:

Liška a Budulínek

Liška unesla Budulínka. Moc pospíchala a na stromech zůstala její srst a na měkké půdě otisky jejích stop (kousky oranžového krepového papíru). Stopovací hra.

Cestou děti plní různé úkoly, např.:

- zranili jsme se o past – musíme skákat po jedné noze, než se rána zahojí;
- abychom lišku našli, musíme se chovat tiše – dvě minuty nikdo nesmí promluvit, tiše našlapujeme, když uvidíme „liščí stopu“, jen zvedneme ruce a ukážeme kde;
- až Budulínka vypátráme, musíme pro něho vlézt do nízké liščí nory – podlézání nízkého kmenu nebo pod provazy;
- lišku budeme muset zastřelit, musíme se naučit mířit – hod šíškami na cíl;
- liška před námi bude klíčkovat – hod na kutálející se míč nebo hadr na provázku.

Až dojdeme k „doupěti“, liška vyrazí. Kdo ji první zasáhne šíškou? Když je liška ulovená, hledáme Budulínka. Všichni se rozhlíží a poslouchají. Ozve se? Konečně slyší slabounké volání a jdou po zvuku. Kdo Budulínka najde první, stává se jeho zachráncem.

Před „střelbou“ na lišku šíškami stanovte zásadu – míříme na nohy lišky, neházíme prudce.

Nebezpečí v přírodě

Vedoucí ukáže obrázek lišky. Liška ošidila Budulínka – byla pro něj nebezpečná, protože ho chtěla odnést od maminky. Tak to bylo v pohádce, a my jsme ho našťěstí zachránili!

Myslíte si, že i ve skutečnosti může být liška něčím nebezpečná?

Metodická poznámka: Snažte se děti případně dalšími pomocnými otázkami dovést ke slovu vzteklna a ke společnému závěru: Volně žijícímu zvířeti, které ztratilo plachost, se vyhneme. Kdyby nás nějaké zvíře náhodou kouslo nebo škráblo, musíme to říci dospělému a vyhledat lékaře. Nesaháme nikdy ani na mrtvá zvířata, i od těch bychom se mohli nakazit. I domácí zvířata mohou přenášet vzteklinu, nehrajeme si s cizími psy a kočkami.

V přírodě na nás mohou čekat i další nebezpečí. Naš Budulínek má pro vás další obrázky. Rozdělíme se teď do skupinek a každá skupinka si vytáhne jeden obrázek. Odejde na chvíli od nás a společně se poradí, co je na obrázku a jaké nebezpečí to pro nás může znamenat. Podobně jako jsme to udělali s obrázkem lišky. Pak se znovu sejdeme a ukážeme ostatním svůj obrázek a řekneme, na co jsme přišli.

No výborně! Spoustu toho víme! Znáte ještě nějaká další nebezpečí, co nás mohou ve volné přírodě potkat?

Kam co patří?

Teď si zahrajeme hru, která nám ukáže, jak dokážeme být pozorní a jak se dokážeme rozhlížet kolem sebe.

Metodická poznámka: Dva instruktoři vyjdou o několik (10–15) minut dříve před ostatními, cestou sbírají různé větvičky, houby, rostliny, listy, šišky, kameny a umísťují je tam, kam nepatří, např.:

- květ pampelišky pověsí na vrbu nebo pěkně rozloží na tůňku jako leknín;
- smrkovou větvičku zasunou za kůru borovice;
- kopřivu zapíchnou na větvičku keře;
- do muchomůrky zapíchnou klásek trávy;
- na ostružinu připevní šípky;
- na lísku pověsí lístečky lesních jahod nebo jahůdky;
- houbu napíchnou na větvičku stromu;
- šišky borovice pověsí na modřín;
- modřínové šištičky na trnkový keř;
- větévku borovice na břizu;
- žalud pověsí na buk...

Je vhodné projít trasu předem. Rozhlížet se, najít vhodné rostliny, promyslet, kam umístit „úkoly“, upozornit doprovod dětí předem, kolik úkolů a kde zhruba budou (např. celkem 6, na rozcestí, u seníku, pod osamělým dubem, u hromady kamení...).

Tato aktivita přibližuje Ideál Pionýra: Příroda a Překonání.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Chvalte každý pokus o splnění pohybové aktivity u dětí s poruchou hrubé motoriky při stopovací hře, můžete je například odměnit sladkou odměnou.

Jedinci s oslabeným prostorovým vnímáním budou mít problémy s vyhledáváním předmětů na nesprávných místech v lese, snažte se jim proto poskytovat malé nápovědy např. formou otázek (Jaké plody rostou na dubu? atd.). Vhodné je také jejich chyby rozebrat a odůvodnit správnou odpověď.

Zpestřete aktivity relaxačními hrami, aby nedocházelo u dětí k poruchám pozornosti nebo únavě.

Pozor na:

Před vycházkou si zopakujeme, jak se chovat na silnici, a připomeneme správné chování v přírodě.

Před „střelbou“ na lišku šiškami stanovíme zásadu — míříme na nohy lišky, neházíme prudce.

Moje poznámky: